

Highlight

1

สวทช. ร่วมจัดการประชุมวิชาการ
“บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย
ครบรอบ 15 ปี สู่การศึกษาเพื่อการพัฒนา
อย่างยั่งยืน (ESD)”

2

การประชุมบุคลากรไทย
ที่มีความสามารถระดับสูง ประจำปี พ.ศ. 2568
(Thailand Talent Summit 2025)

3

กิจกรรมฝึกอบรมเฉพาะทาง
Step-by-Step Guide to Plant
Cloning project

4

โครงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการพืชพรรณ
(พืชมูลค่า) ให้กับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ฝ่ายบริการทางวิชาการและการประเมินหลักสูตรด้านพัฒนากำลังคน (ASI)

สวทช. ร่วมจัดการประชุมวิชาการ “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ครบรอบ 15 ปี สู่การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ESD)”

สายงานพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฝ่ายบริการทางวิชาการและการประเมินหลักสูตรด้านพัฒนากำลังคน (Academic Services and Workforce Curriculum Evaluation Department: ASI) ร่วมจัดการประชุมวิชาการ “บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ครบรอบ 15 ปี สู่การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ESD)” ระหว่างวันที่ 22-23 ตุลาคม 2568 ณ อาคารนวัตกรรมศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณอย่างสูงจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานเปิดงาน โดยมีศาสตราจารย์ ดร.ชูกิจ ลิมปิจำนงค์ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ดร.พัชร์ลิตา ฉัตรวิริตพงษ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สวทช. และนางฤทัย จงสฤษดิ์ ผู้อำนวยการฝ่ายบริการทางวิชาการและการประเมินหลักสูตรด้านพัฒนากำลังคน สวทช.

ร่วมเฝ้าทูลละอองพระบาท รับเสด็จ นับเป็นเกียรติยศสูงสุด และเป็น พลังใจสำคัญแก่ผู้บริหาร บุคลากร และภาคีเครือข่าย ที่ร่วมกันขับเคลื่อนโครงการมาอย่างต่อเนื่อง

โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ตอกย้ำความสำเร็จของการดำเนินงานตลอดระยะเวลา 15 ปี โดยมีสถานศึกษาระดับปฐมวัยเข้าร่วมโครงการ 27,366 โรงเรียนทั่วประเทศ ผ่านผู้นำเครือข่ายท้องถิ่น 211 แห่ง และมีสถานศึกษาระดับประถมศึกษาเข้าร่วมโครงการ 16,872 โรงเรียนทั่วประเทศ ผ่านผู้นำเครือข่ายท้องถิ่น 205 แห่ง ด้วยความร่วมมือของ 8 หน่วยงานหลัก ได้แก่ มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ราชบัณฑิตยสถาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ บริษัท พี.กริม เพาเวอร์ จำกัด (มหาชน) และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ที่ร่วมกันขับเคลื่อนโครงการ เพื่อส่งเสริมการศึกษาเชิงวิทยาศาสตร์ (STEM Education) สำหรับเด็กปฐมวัยและประถมศึกษา เพื่อสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

ฝ่ายบริการทางวิชาการและการประเมินหลักสูตรด้านพัฒนากำลังคน (ASI)

การประชุมวิชาการในครั้งนี้ได้รับการออกแบบให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงงานวิชาการกับการปฏิบัติจริงในสถานศึกษาและชุมชน ภายในงานประกอบด้วยการบรรยายพิเศษจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในและต่างประเทศ การเสวนาทางวิชาการ การนำเสนอผลงานวิจัย และการจัดแสดงนิทรรศการที่สะท้อนการบูรณาการการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งล้วนเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เปิดโอกาสให้นักวิจัย นักวิชาการ บุคลากรทางการศึกษาในโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย รวมถึงผู้ที่สนใจทั่วไปได้มีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อันจะนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการให้กับโครงการ และยังเป็นการเผยแพร่ผลผลิตและผลลัพธ์สำคัญของโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย ที่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็งมาตลอดระยะเวลา 15 ปี

สำหรับกิจกรรมที่น่าสนใจ อาทิ การบรรยายพิเศษโดย Dr. Tobias Ernst ประธานมูลนิธิ Stiftung Kinder Forscher สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ในหัวข้อ “Little Scientists in Germany: Why Early STEM Education Matters” และ “From Curiosity to Competence: How Early STEM Education for Sustainable Development Shapes a Better Future” โดยมีใจความสำคัญคือ “มูลนิธินักวิทยาศาสตร์น้อยแห่งเยอรมนีมุ่งเสริมสร้างการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อเตรียมเด็กให้พร้อมรับมือโลกที่เปลี่ยนแปลงและซับซ้อน ผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะในบริบทของความยั่งยืน เราเชื่อว่าเด็กทุกคนเกิดมาพร้อมความอยากรู้และการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพคือรากฐานสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนาทักษะแห่งอนาคต ความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะระหว่างเยอรมนีและประเทศไทย จะเป็นพลังสำคัญในการร่วมกันสร้างอนาคตที่ดีกว่าให้กับเด็กทุกคน” และการบรรยายพิเศษ

โดย Prof. Dr. Ching-Ting Hsin จาก National Tsing Hua University ได้ทวนในหัวข้อ “Equity in Action: Building Culturally Relevant and Sustaining Pathways in Early STEM Education” โดยสรุปคือ การสร้างความเท่าเทียมในการเรียนรู้แบบ STEM คือการออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม ภาษา และประสบการณ์ชีวิตของเด็กจริง ๆ ช่วยให้เด็กเรียนวิทยาศาสตร์โดยไม่ต้องทิ้งอัตลักษณ์ของตน และใช้ทุนทางวัฒนธรรมเป็นจุดตั้งต้นของการเรียนรู้ บทบาทครูคือเป็นสะพานเชื่อมชุมชนกับห้องเรียน เพื่อสร้างเส้นทาง STEM ที่ยั่งยืน เป็นธรรม และทำให้เด็กทุกคนมองเห็นตัวเองในโลกวิทยาศาสตร์

การจัดแสดงนิทรรศการ “ความหลากหลายทางชีวภาพในชุมชนของฉฉิน” ของคุณครูและนักเรียนจากโรงเรียนทั่วประเทศ ที่สะท้อนการบูรณาการการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

นอกจากนี้ ยังมีการเสวนา “การจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยประเทศไทย” และการเสวนา “เด็กสร้างถิ่น: เรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ วัฒนธรรม และภูมิปัญญา เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน”

ฝ่ายบริการทางวิชาการและการประเมินหลักสูตรด้านพัฒนากำลังคน (ASI)

การนำเสนองานวิจัยภาคบรรยายใน 4 หัวข้อ ได้แก่

- 1) การบริหารโครงการและพัฒนานุเคราะห์
- 2) การบริหารสถานศึกษา
- 3) การจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย และ
- 4) การจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา การนำเสนอผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์

สำหรับก้าวต่อไป โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย มุ่งเน้นการพัฒนาและต่อยอด พร้อมขยายแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Education for Sustainable Development – ESD) ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น พัฒนาเนื้อหาสำหรับฝึกอบรมครูรุ่นใหม่ ร่วมกันขับเคลื่อนการศึกษาเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก (UN SDGs)

เด็กหญิงชุตিকা สิงห์สุข
โรงเรียนบ้านโละป่าห้านักเรียนผู้ทำโครงการเรื่องความหลากหลายของพันธุ์พืชในแก่งแคอาหารถิ่นล้านนา กล่าวว่า หนูกับ

เพื่อนๆ ได้เรียนรู้วิธีทำแก่งแคจากพืชผักหลากหลายชนิดที่หาได้รอบๆ บ้านและในชุมชน ได้รู้จักชื่อพืชพันธุ์นานาชนิดและประโยชน์ของผักที่ใส่ในแก่งแคอีกด้วย หนูชอบให้คุณครูสอนแบบนี้มากๆ เพราะได้ลงมือทำกิจกรรม ได้เก็บผักมาศึกษา และได้ทำแก่งแคด้วยตนเอง สนุกและภูมิใจเมื่อได้ชิมแก่งแคที่หนูและเพื่อนๆ ทำค่ะ

เด็กหญิงอลิสตา อ่อนสำลี
โรงเรียนเฟื่องฟ้าวิทยานักเรียนผู้ทำโครงการเรื่องปฏิบัติการรักษาน้ำของเหล่าพีชน้ำตัวจิ๋ว กล่าวว่าหนูได้ลง

สังเกตและทดลองศึกษาพีชน้ำหลายชนิดด้วยตัวเอง จึงได้เรียนรู้ว่าพีชน้ำบางชนิดที่อยู่ในคลองของชุมชนเราก็มีประโยชน์ ช่วยทำให้น้ำสะอาดและเป็นบ้านของสัตว์น้ำเล็กๆ หนูภูมิใจที่ได้ช่วยดูแลน้ำในคลองของเรา ถ้าทุกคนไม่ทิ้งขยะลงคลอง คลองก็จะสะอาดและสวยงาม หนูชอบการเรียนแบบนี้เพราะได้ลงมือทำจริงเหมือนได้เป็นนักวิทยาศาสตร์ตัวจิ๋ว สนุกมากเลยคะ

คุณครูเรวดี จันดอนแดง
โรงเรียนอนุบาลอุบลราชธานีครูที่ปรึกษาโครงการเรื่อง นักสืบสายพันธุ์ปลาแม่น้ำโขง มูล

ชี อุบลราชธานี มีปลาแซบหลาย กล่าวว่าการได้พานักเรียนทำกิจกรรม ทำให้ครูเข้าใจข้อความที่ว่า “การศึกษามีใช่เรื่องของการเติมน้ำใส่ถัง หากแต่เป็นเรื่องของการจุดไฟ” เพราะธรรมชาติของเด็กๆ พวกเขาอยากรู้อยากเห็น และสนใจสิ่งรอบตัวเสมอ การเรียนรู้ที่มีเด็กๆ เป็นพระเอก นางเอกมีครูเป็นที่ปรึกษา มีผู้ปกครองคอยสนับสนุนให้กำลังใจ เด็กๆ ก็พร้อมและสนุกที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว

คุณครูสุภา บุญอุไร
โรงเรียนบ้านหนองเสือช่าง (จรรยาภรณ์พัฒนา)ครูที่ปรึกษาโครงการเรื่อง เด็กหลง(รักษป่า)กล่าวว่า จากการจัดประสบการณ์โครงการ

ฝ่ายบริการทางวิชาการและการประเมินหลักสูตรด้านพัฒนากำลังคน (ASI)

เด็กหลง (รักษ์) ป่า ทำให้คุณครูได้เรียนรู้ว่า “เด็กทุกคนมีแสงสว่างในตัวเองและสามารถเรียนรู้ได้” ซึ่งการเรียนรู้ของเด็กไม่ได้ถูกจำกัดแค่ในห้องเรียนเท่านั้น แต่เราปรับป่าในชุมชนให้เป็นห้องเรียนสำหรับเด็กๆ ได้ โดยมีต้นไม้เป็นสื่อการเรียนรู้ มีคุณครูเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และมีเด็กๆ เป็นผู้เรียนรู้อย่างมีความสุข

คุณครูกัญญาณัฐ แซ่อ่อง โรงเรียนวัดดอนไคร ครูที่ปรึกษาโครงการเรื่องชมดต้นสมุนไพรจากดอกไม้ริมทาง ชุมชนสีสา ลีชล กล่าวว่า เด็กๆ มีความกระหายใคร่รู้ มีความสนุกและมีความสุขกับการเรียนรู้ที่ตนเองได้เลือก อีกทั้งจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ ลองถูก ด้วยตนเอง ทำให้เด็กๆ ได้รับประสบการณ์ และซึมซับสิ่งต่างๆ โดยไม่รู้ตัวและเป็นการวางรากฐาน กระบวนการ เรียนรู้ที่ยั่งยืนให้กับเด็กที่จะเป็นผู้สร้าง ดูแล และอนุรักษ์สิ่งต่างๆในชุมชนให้คงอยู่ตลอดไป

การประชุมบุคลากรไทยที่มีความสามารถระดับสูง ประจำปี พ.ศ. 2568 (Thailand Talent Summit 2025)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) ร่วมกับ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดจัดงาน "การประชุมบุคลากรไทยที่มีความสามารถระดับสูง ประจำปี 2568 (Thailand Talent Summit 2025)" ระหว่างวันที่ 11-13 ธันวาคม 2568 ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติพีช (PEACH) รอยัล คลิฟ บีช พัทยา จ.ชลบุรี ภายใต้แนวคิด "Fostering Thailand Future; Advancing Innovation and National Impact" งานดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สร้างแรงบันดาลใจ และเชื่อมโยงเครือข่ายนักวิจัยรุ่นใหม่และนักวิจัยอาวุโสในระบบ ววน. ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาประเทศในอนาคต โดยสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้รับเชิญเข้าร่วมงานและนำเสนอผลงานแบบ Oral presentation /Poster presentation พร้อมทั้งร่วมจัดแสดงนิทรรศการผลงานวิจัยของหน่วยงาน โครงการ Industrial Postdoc โดย ดร.พัชรลิตา ฉัตรวิริศพงศ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สายงานบริหาร การวิจัยและพัฒนา สวทช. และหัวหน้าโครงการ ได้นำพานักวิจัยหลังปริญญาเอกและหลังปริญญาโท ผู้รับทุนสนับสนุนจาก บพค. ปีงบประมาณ 2568 เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยในรูปแบบ Poster Presentation ซึ่งนับเป็นโอกาสสำคัญในการเผยแพร่องค์ความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ทรงคุณวุฒิ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับนักวิจัยจากหลากหลายสาขา

วันแรก (วันที่ 11 ธันวาคม 2568) : พิธีเปิดการประชุมอย่างเป็นทางการ โดย ศ.ดร.สมปอง คล้ายหนองสรวง ได้กล่าวต้อนรับและรายงานต่อผู้เข้าร่วมประชุมถึงความสำคัญของงาน Thailand Talent Summit 2025 ซึ่งเป็นการรวมพลังนักวิจัยไทย เพื่อสร้างเครือข่าย แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และผลักดันให้นักวิจัยไทยก้าวสู่การสร้างผลกระทบในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน พร้อมปาฐกถาพิเศษและบรรยายพิเศษจากผู้บริหารระดับสูงและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 3 หัวข้อ ได้แก่ 1. Fostering Thailand Future; Advancing Innovation and National Impact โดยผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. (ศ.เกียรติคุณ ดร.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล) การบรรยายจะเชื่อมโยงวิสัยทัศน์ประเทศกับบทบาทของนักวิจัยรุ่นใหม่ พร้อมชี้ทิศทางการลงทุนด้าน ววน. ในทศวรรษหน้า 2. Beyond Limits: SRI Policy for Impactful Research โดย ศ.เกียรติคุณ ดร.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ประธาน กสว. บรรยายสะท้อนบทเรียนจากเวทีโลกและแนวทางออกแบบนโยบาย SRI ที่มุ่งผลกระทบจริง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 3. Synergy for Success: Embracing the Path of Innovation and Looking Forward to Thailand Talent Summit 2026 โดย ศ.ดร.สมปอง คล้ายหนองสรวง ผู้อำนวยการ สกสว. ชวนทุกภาคส่วนมาร่วมวางภาพอนาคต Thailand Talent Summit 2026 และออกแบบกลไกความร่วมมือใหม่ร่วมกัน

ฝ่ายพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษและอัจฉริยภาพด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (GIF)

ในช่วงบ่าย มีการจัด Parallel Sessions ครอบคลุมหลากหลายประเด็น ตั้งแต่การส่งเสริมนักวิจัยรุ่นใหม่สู่เวทีนานาชาติ การผลักดันงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์จริง การเชื่อมโยงระบบนิเวศงานวิจัยกับภาคส่วนต่างๆ ควบคู่กับ Poster Appraisal Session ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเปิดให้นักวิจัยนำเสนอผลงานต่อคณะกรรมการและผู้เข้าร่วมจากหลากหลายสาขา

สำหรับโครงการ Industrial Postdoc นักวิจัยผู้รับทุนจาก สวทช. ได้เริ่มนำเสนอผลงานวิจัยในรูปแบบ Poster ซึ่งได้รับความสนใจจากคณะกรรมการและผู้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างคึกคัก โดยมีการซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงลึก เพื่อสะท้อนความก้าวหน้าของงานวิจัย การเชื่อมโยงโจทย์อุตสาหกรรม และแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์จริง อันเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการติดตามและพัฒนาศักยภาพนักวิจัยของโครงการ

วันที่สอง (วันที่ 12 ธันวาคม 2568) ดำเนินกิจกรรมทางวิชาการอย่างเข้มข้น ผ่านการจัดกิจกรรมแบบ Parallel Session โดยในช่วงเช้าและตลอดทั้งวัน มีการนำเสนอผลงานวิจัยในรูปแบบ Oral Session ครอบคลุมประเด็นสำคัญของระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) นอกจากนี้ ยังมีการบรรยายพิเศษและเวทีเสวนาจากนักวิจัยและนวัตกรรมต้นแบบที่ถ่ายทอดประสบการณ์การพัฒนางานวิจัยสู่การสร้างนวัตกรรมและผลกระทบต่อประเทศ ต่อยุ่บทบาทของนักวิจัยในฐานะกลไกสำคัญของการพัฒนาประเทศไทยในยุคใหม่

ในช่วงบ่ายและเย็น มีการจัด Poster Appraisal Session ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญสำหรับนักวิจัยโครงการ Industrial Postdoc ผู้รับทุนจาก บพค. รุ่นที่ 4 ปีที่ 2 และรุ่นที่ 5 รวมทั้งสิ้น 27 คน ในการนำเสนอผลงานวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การนำเสนอครั้งนี้ไม่เพียงเป็นการสื่อสารผลงาน แต่ยังเป็นเวทีรับข้อเสนอแนะเชิงลึกเพื่อนำไปพัฒนางานวิจัยให้มีคุณภาพสูงขึ้นและพร้อมต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์หรือเชิงนโยบายในอนาคต

วันที่สาม (วันที่ 13 ธันวาคม 2568) : วันสุดท้ายของการประชุม มุ่งเน้นกิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการยกย่องผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ เริ่มต้นด้วยกิจกรรมเชิงสังคมภายใต้แนวคิด “READ FOR THE BLIND” การอ่านหนังสือดี 100 เล่มที่คนไทยควรอ่าน เพื่อส่งต่อองค์ความรู้และโอกาสทางการเรียนรู้ให้แก่ผู้พิการทางสายตา สะท้อนบทบาทของนักวิจัยในการคืนประโยชน์สู่สังคม จากนั้นเป็นการบรรยายพิเศษในหัวข้อ “From Hero to Superhero: นักวิจัยรุ่นใหม่สู่ ‘นักวิจัยมีอาชีวะ’” และ “Synergy for Success: Embracing the Path of Innovation and Looking Forward to

ฝ่ายพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษและอัจฉริยภาพด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (GIF)

Thailand Talent Summit 2026” ที่ร่วมถ่ายทอดเส้นทางการเติบโตของนักวิจัย และพลังความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อขับเคลื่อนกำลังคนคุณภาพของประเทศในอนาคต และไฮไลต์สำคัญของการประชุม คือพิธีประกาศและมอบรางวัล สำหรับโครงการ Industrial Postdoc นับเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่นักวิจัยจาก สวทช. ได้รับรางวัล Outstanding Poster Presentation จำนวน 2 คน สะท้อนถึงคุณภาพงานวิจัย ความสามารถในการสื่อสารผลงาน และศักยภาพของนักวิจัยไทยในเวทีระดับประเทศ ได้แก่ นางสาวเกตุสุดา เอี้ยววิริยะสกุล ผู้รับทุนรุ่นที่ 4 ปีที่ 2 สังกัด BIOTEC นายสหรัฐ เตชะพนาลัย ผู้รับทุนรุ่นที่ 5 สังกัด NANOTEC

รางวัลดังกล่าวไม่เพียงเป็นการยกย่องผลงานรายบุคคล แต่ยังสะท้อนถึงความสำเร็จของกลไกการพัฒนากำลังคนผ่านโครงการ Industrial Postdoc ที่สามารถสร้างนักวิจัยคุณภาพสูง ซึ่งมีบทบาทเชื่อมโยงงานวิจัยขั้นแนวหน้ากับภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาประเทศ

ฝ่ายประสานงานหน่วยงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนากำลังคน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (PAR)

โครงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการพีชพรรณ (พีชมูลค่า) ให้กับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พุทธศักราช 2547 ท่ามกลางขุนเขา และความเจียบสงบของอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมโรงเรียนบ่อหลวงวิทยาคาร การเสด็จฯ ในครั้งนั้น มิได้เป็นเพียงการเยี่ยมเยียน หากแต่เป็นการ “ทอดพระเนตรด้วยสายพระเนตรแห่งความห่วงใย” ทรงรับทราบถึงปัญหาด้านโภชนาการ สุขภาพอนามัย ตลอดจนโอกาสทางการศึกษาของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ห่างไกล และจากความห่วงใยนั้นเอง ได้ก่อกำเนิดเป็นพระราชดำริสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พระราชดำรินี้ดังกล่าว เปรียบเสมือนแสงสว่างที่ส่องทางให้เด็กและเยาวชนซึ่งเติบโตอยู่ท่ามกลางข้อจำกัด ได้มีโอกาสเข้าถึง “องค์ความรู้” ที่จะเปลี่ยนชีวิตของตนเองในอนาคต

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โดยศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติจึงได้น้อมนำพระราชดำรินี้มาดำเนินโครงการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาฯ อย่างต่อเนื่อง หัวใจของโครงการ มิใช่เพียงการถ่ายทอดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ แต่คือการ “ปลูกฝังกระบวนการคิด” ให้สามเณรนักเรียน ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้เรียนรู้การคิดอย่างมีเหตุมีผล กล้าตั้งคำถาม กล้าลงมือทำ และกล้าวิเคราะห์ผลด้วยตนเอง ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงไม่ใช่เรื่องไกลตัว แต่กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระวิชา และเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตประจำวัน อย่างสอดคล้องกับภูมิปัญญาและทรัพยากรในท้องถิ่น

ในปี พ.ศ. 2568 โครงการฯ ยังคงเดินหน้าอย่างมั่นคง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ควบคู่กับการเสริมสร้างบทบาทของครูให้เป็น “โค้ช” ผู้คอยจุดประกายการเรียนรู้ และเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริง ผ่านการฝึกคิด เหตุ-ผล การวิเคราะห์ และการเชื่อมโยงองค์ความรู้กับสิ่งรอบตัวและชีวิตประจำวัน หนึ่งในกิจกรรมสำคัญ คือ **โครงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ผ่านการทำโครงการพีชพรรณ (พีชมูลค่า)** มุ่งพัฒนาศักยภาพของครูในฐานะที่ปรึกษาโครงการวิทยาศาสตร์ และเปิดโอกาสให้สามเณรนักเรียนได้ฝึกฝนการทำโครงการอย่างเป็นระบบ กิจกรรมจัดขึ้นทั้งหมด 5 ครั้ง ในรูปแบบออนไลน์ มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมเข้าร่วมถึง 35 โรงเรียนครูและสามเณรนักเรียนเข้าร่วม รวม 216 รูป/คน

เริ่มตั้งแต่การ “จุดประกาย” แนวคิดการปลูกพีชมูลค่าผ่านโครงการ การวางแผนและออกแบบการทดลอง การเก็บข้อมูล บันทึกผล และวิเคราะห์ผลการทดลองต่อด้วยคลินิกโครงการที่ช่วยเติมเต็มความเข้าใจและปิดท้ายด้วยกิจกรรมการขยายผลการปลูกในโรงเรียนนำร่องตลอดกระบวนการเรียนรู้ ครูและสามเณรสามารถทบทวนองค์ความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ผ่านคลิปวิดีโอการอบรมที่จัดทำไว้ ซึ่งเปิดโอกาสให้การเรียนรู้ไม่สิ้นสุดอยู่เพียงในห้องเรียนแต่ขยายไปสู่โลกออนไลน์ (รับชมได้ทางช่อง YouTube:ProjectPrapariyatSci <https://www.youtube.com/@ProjectPrapariyatSci>)

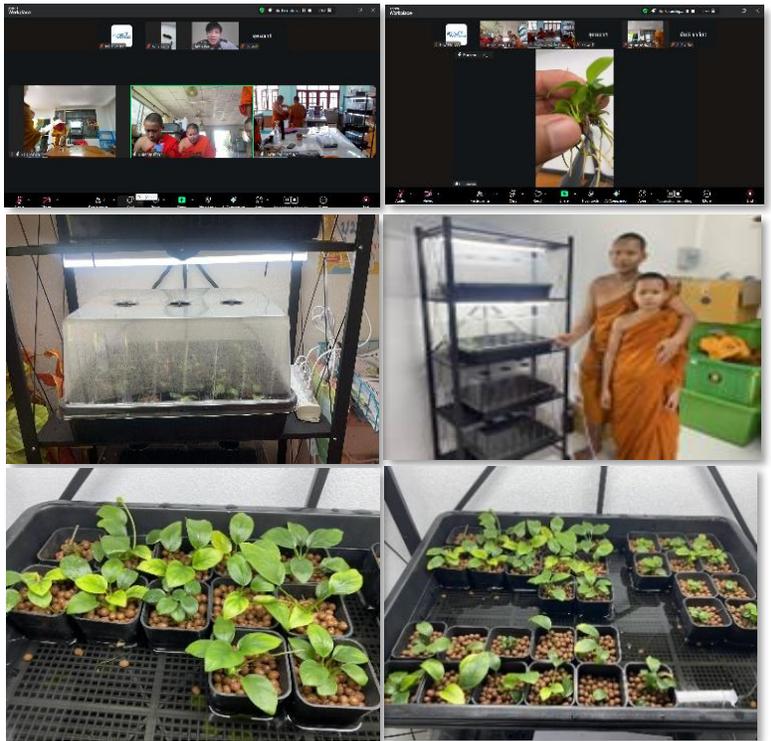
ฝ่ายประสานงานหน่วยงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนากำลังคน และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (PAR)

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงพลังของการเรียนรู้จากการลงมือทำอย่างแท้จริงจากกิจกรรมการขยายผลการปลูกในโรงเรียนนาร่อง 4 แห่ง ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2568 แต่ละโรงเรียนสามารถขยายจำนวนต้นพืชเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 80-90 จากจำนวนต้นที่โครงการจัดส่งให้ในระยะแรกและในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2569 โครงการฯ ได้ก้าวไปอีกขั้นด้วยการส่งเสริมให้โรงเรียนจัดส่งต้นพืชที่ขยายผลได้มาให้นักวิจัยสวทช. ตรวจสอบคุณภาพ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะการขายผ่านระบบออนไลน์ และการนำส่งไปยังร้านจำหน่ายต้นไม้ในตลาดจตุจักร รายได้ที่เกิดขึ้น ไม่เพียงช่วยเสริมความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน แต่ยังเป็นการวางรากฐานทักษะอาชีพ สร้างประสบการณ์จริง และความภาคภูมิใจให้กับครูและสามเณรนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม

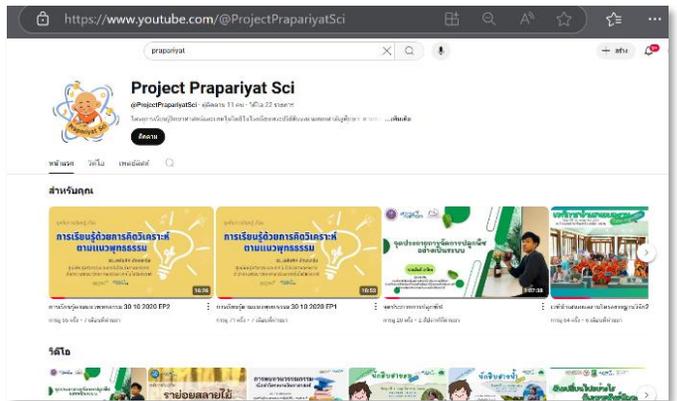

ก้าวแรกแห่งการเรียนรู้

ทั้งหมดนี้ คือภาพสะท้อนของพระราชดำริที่องงามจากความห่วงใยในวันนั้น สู่การสร้างโอกาส สร้างทักษะชีวิต และสร้างอนาคตที่มั่นคงให้กับเด็กและเยาวชนผ่านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเรียนรู้ที่มีหัวใจ

การขยายผลจากการเรียนรู้ สู่การผลิตส่งขายตลาด

ทบทวนความรู้ YouTube:ProjectPrapariyatSci

ฝ่ายบริหารภาพลักษณ์และกิจกรรมด้านพัฒนากำลังคน
ของบ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร (SRN)

กิจกรรมฝึกอบรมเฉพาะทาง Step-by-Step Guide to Plant Cloning project

เทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชเป็นเทคนิคที่สำคัญในการอนุรักษ์และขยายพันธุ์พืชที่ไม่ยากเกินไปสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในกิจกรรมนี้ทางฝ่ายบริหารภาพลักษณ์และกิจกรรมด้านพัฒนากำลังคนของบ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร สวทช. ได้จัดให้แก่แก่นักเรียนและครูที่ได้รับการสนับสนุนการทำโครงการด้านเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชจากมูลนิธิโครงการ ปี 2568 ระหว่างวันที่ 24-28 พฤศจิกายน 2568 โดยมีครู 2 คนและนักเรียน 6 คน จากโรงเรียนที่ได้รับการสนับสนุนการสร้างห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อแล้ว 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนตะกั่วป่า “เสนาบุญกุล” จังหวัดพังงา และโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารามราชวิทยาลัย บุรีรัมย์ รวมถึงคุณครู อีก 4 ท่านจากโรงเรียนที่กำลังจะเข้าร่วมโครงการในเฟสใหม่ ได้แก่โรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะทางด้านการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชและการประยุกต์ใช้งานแบบเข้มข้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติภายใต้กิจกรรมฝึกอบรมเฉพาะทางหัวข้อ *Step by Step Guide to Plant Cloning Project* โดยเรียนรู้เกี่ยวกับหลักการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชร่วมกับเทคนิคปลอดเชื้อ ได้เรียนรู้และลงมือทำตั้งแต่เทคนิคปลอดเชื้อ การเตรียมอาหารเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เตรียมอุปกรณ์และสารเคมีที่ใช้ใช้ในการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ การเตรียมชิ้นส่วนของพืช การฟอกฆ่าเชื้อชิ้นส่วนของพืช การสับขยายและเพิ่มปริมาณของชิ้นส่วนพืช และการชักนำรากพืช รวมถึงการปรับสภาพต้นพืชและย้ายต้นกล้าลงบนวัสดุปลูกเพื่อการอนุบาล การศึกษาปัญหาโครงการผ่านการรับฟังการบรรยายในหัวข้อ Step by Step คิดสรรคร์ ปั้นโครงการ ตลอดจนได้เรียนรู้การต่อยอดเทคโนโลยีจากห้องปฏิบัติการสู่การดำเนินงานในภาคเอกชนผ่านกิจกรรมเยี่ยมชมธุรกิจฟาร์มกล้วยไม้ 2 แห่ง ในจังหวัดนครปฐม

ในวันแรกของกิจกรรมหลังจากผู้อำนวยการฝ่ายได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมแล้ว เป็นการฟังการบรรยายทบทวนความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ และเทคนิคการปลอดเชื้อ โดย ดร. กรรณภรณ์ สุจริตกุล และ ดร. จันทิรา ปัญญา ก่อนลงมือปฏิบัติการเตรียมอาหารวุ้นสำหรับเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชพื้นฐานคือ สูตร MS (Murashige & Skoog) ในวันที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความรู้ในเรื่องของเทคนิคการ ชั่ง ตวง วัด การคำนวณ ตลอดจนการใช้เครื่องมือที่จำเป็นเช่นเครื่องวัด pH เครื่องนึ่งฆ่าเชื้อ การใช้ตู้ปลอดเชื้อ การเตรียมอาหารแบบขวด และการเตรียมอาหารแบบจานเพาะเลี้ยง และในระหว่างรอการนึ่งฆ่าเชื้อ ก็ได้เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นอื่นๆ เช่น ปากคีบ ด้ามมีด และ อุปกรณ์ทำความสะอาด

ในวันที่ 2 ของกิจกรรมเป็นการลงมือเตรียมเนื้อเยื่อพืชและทำการฟอกฆ่าเชื้อ ก่อนนำไปเลี้ยงบนอาหารวุ้น โดยพืชที่เลือกมาให้ได้ลองทำประกอบด้วยพืชหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นพืชใบเลี้ยงคู่ พืชใบเลี้ยงเดี่ยว ผลหรือราก ได้แก่ ผลสับปะรด ผักกล้วยไม้ ต้นแก้ว แคระ และ ต้นกุหลาบหนู โดยพืชแต่ละชนิด หรือแต่ละชิ้นส่วนของพืช จะใช้เนื้อเยื่อเจริญบริเวณใด มาฟอกทำความสะอาด

เมื่อฟอกทำความสะอาดบริเวณผิวภายนอกของเนื้อเยื่อพืช แล้วขั้นตอนต่อไปต้องเข้าไปทำในตู้ปลอดเชื้อเพื่อตัดเนื้อเยื่อพืชส่วนที่โดนทำลายด้วยการฟอกทิ้งไป แล้วนำเนื้อเยื่อส่วนที่เหลือที่ยังแข็งแรง และสะอาดวางลงบนอาหารวุ้น

ในวันที่ 3 ของกิจกรรมซึ่งเกี่ยวข้องกับการสับขยายและเพิ่มปริมาณของชิ้นส่วนพืช โดยนำพืชตัวอย่างที่เพาะเลี้ยงได้สำเร็จในห้องปฏิบัติการมาให้ลองทำ เช่น พืชกินแมลง ม่วงเพชรรัตน์ กุหลาบหนู มันสำปะหลังต่าง พิทูเนีย และกล้วยประดับ เป็นต้น

กิจกรรมในวันที่ 2 และ 3 จะเป็นกิจกรรมที่เริ่มต้นด้วยการสาธิตจากผู้เชี่ยวชาญ คุณสิริกานต์ รอดจันทร์ ก่อนลงมือทำด้วยตัวเอง

กิจกรรมในวันที่ 4 ช่วงเช้าเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับวัสดุปลูกชนิดต่างๆ เทคนิคการปรับสภาพต้นพืชและย้ายต้นกล้าลงบนวัสดุปลูกเพื่อการอนุบาล ก่อนลงมือทำจริงโดยใช้ต้นไม้ที่ผ่านการ

เพาะเลี้ยงมีรากที่สมบูรณ์แล้วมาทำ ต้นไม้ที่ย้ายปลูกเสร็จแล้ว ผู้เข้าร่วมกิจกรรมก็นำกลับไปดูแลต่อที่โรงเรียนได้

ในช่วงบ่ายของกิจกรรมเป็นการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการทำโครงการวิทยาศาสตร์ โดย ดร. ปิยวิทย์ คุ่มพงษ์

โดยในช่วงท้ายของการบรรยายทางทีมงานก็ได้มาช่วยตอบคำถามจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม ในการกลับไปทำโครงงานฯ ของตนเอง หรือดูแลนักเรียนในการทำโครงงานวิทยาศาสตร์ต่อไป

ในวันที่ 5 ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของกิจกรรมจะเป็นการเดินทางไปทัศนศึกษานอกสถานที่ โดยจัดให้ไปเยี่ยมชมฟาร์มกล้วยไม้ที่ใช้เทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในการช่วยขยายพันธุ์เพิ่มผลผลิตให้เพียงพอ และปรับปรุงสายพันธุ์ ตามความต้องการของตลาดกล้วยไม้ทางผู้จัดกิจกรรมได้ติดต่อฟาร์มกล้วยไม้ไว้ 2 แห่งในจังหวัดนครปฐม แห่งแรก มานะออร์คิด ฟาร์มนี้ได้รับเกียรติจากผู้ดำเนินกิจการ 2 ท่านมาให้ความรู้กับนักเรียนแบบครบถ้วนท่านแรก รศ.ดร.กุลนาถ ออบสุวรรณ หรืออาจารย์หญิง นอกจากจะสอนเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

**ฝ่ายบริหารภาพลักษณ์และกิจกรรมด้านพัฒนากำลังคน
ของบ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร (SRN)**

ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรแล้ว
ยังนำความรู้ที่มีมาใช้ในการต่อยอดพัฒนาธุรกิจที่ฟาร์มนี้ด้วย และ
วิทยากรท่านที่ 2 คือ คุณเอกฉัตร (มานะ) คุณเจริญชัยมานที ที่เป็นทั้ง
เจ้าของฟาร์มและคู่ชีวิตของอาจารย์หญิงมาให้ความรู้ด้วยตนเอง

ก่อนออกเดินทางไปยังที่หมายถัดไป ทางฟาร์มก็ใจดีทำสลัดผักผสม
กล้วยไม้ดำ เมนูเอกลักษณ์ที่ทำจากกล้วยไม้ดำผลผลิตจากการ
ปรับปรุงพันธุ์ของทางฟาร์มมาให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทุกคนได้ชิมด้วย

จากมานะออร์คิดทางคณะก็ออกเดินทางไปฟาร์มที่ 2 แอร์
ออร์คิด ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากฟาร์มแรก ใช้เวลาเดินทางไม่เกิน 30 นาที
หลังจากรับประทานอาหารกลางวัน ฟาร์มแล้วก็เข้าร่วมกิจกรรมทำ
เครื่องประดับจากกล้วยไม้ด้วยการเคลือบเรซิน โดยทางฟาร์มจะ
เตรียมดอกกล้วยไม้และอุปกรณ์ต่างๆให้ สามารถเลือกกล้วยไม้ที่
ตัวเองชอบ 1 ดอก และอุปกรณ์ เครื่องประดับ 1 อย่าง เช่น กีบติดผม
กำไล หรือ สร้อย ใช้เวลาในกิจกรรมนี้ประมาณ 1 ชั่วโมง

เมื่อเสร็จจากกิจกรรมงานฝีมือทางฟาร์มก็พาเยี่ยมชมในส่วนของ
ห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ โดยนำชมทั้งในส่วนห้องปลอดเชื้อที่
เป็นห้องเพาะเลี้ยงและห้องสับขยาย และในส่วนไม่ปลอดเชื้อ สำหรับ
งานล้างทำความสะอาดอุปกรณ์และเตรียมอาหาร

จากนั้นก็ได้รับเกียรติจากคุณไชยพันธุ์ คุ้มวิเชียร เจ้าของ
ทายาทรุ่น 2 มาบรรยายให้ฟังด้วยตนเอง ถึงขอบเขตกิจการของธุรกิจ
ที่ดำเนินการอยู่ และได้รับร่วมถ่ายรูปหมู่กับคณะเยี่ยมชมด้วย

กิจกรรมนี้ก็สิ้นสุดลงเมื่อจบการเยี่ยมชม ทางทีมผู้จัด งาน
บริหารห้องปฏิบัติการบ้านวิทยาศาสตร์สิรินธร (PLAY) ฝ่ายบริหาร
ภาพลักษณ์และกิจกรรมด้านพัฒนากำลังคนของบ้านวิทยาศาสตร์สิ
รินธร (SRN) หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ความรู้และประสบการณ์ที่ผู้เข้าร่วม
ได้รับจากกิจกรรมนี้สามารถนำไปใช้ต่อยอดพัฒนาทักษะ เพิ่มขีด
ความสามารถ และสร้างสรรค์ผลงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

